

EWOLUCJA PODSTAWOWYCH RODZAJÓW POWOŁAŃ W CIĄGU PONTYFIKATU ŚW. JANA PAWŁA II

Julian Ławrynowicz

Instytut Matematyczny PAN, Uniwersytet Łódzki,

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

jlawryno@uni.lodz.pl

Streszczenie

Pontyfikat św. Jana Pawła II wiąże się z dowartościowaniem powołania świeckiego, w szczególności do małżeństwa, w postaci pierwszych beatyfikacji małżonków. Osobom świeckim łatwiej jest adaptować jedną z duchowości zakonnych, np. bazylikańską, augustyńską, benedyktyńską, franciszkańską, dominikańską, karmelitańską, ignacjańską, czy salezjańską, niż tworzyć własną. Pewną trudność stanowi również niemożność przewidzenia planu Bożego co do powołania dzieci, a także na ogół różniące się duchowości narzeczonych lub małżonków. W związku z tym, z punktu widzenia rodziny, warto zainteresować się, jak wiodące zakony i zgromadzenia zakonne, istotne ze względu na szczególną atrakcyjność bądź aktywność, ze względów historycznych, narodowych oraz z uwagi na liczebność, rozprzestrzenienie i potrzeby regionalne, wykorzystwały klimat pontyfikatu św. Jana Pawła II do swego rozwoju: istotna jest tu liczba domów zakonnych, liczba członków względnie członkiń i liczba kapłanów na początku i końcu pontyfikatu; liczba członków obywateli polskich, liczba członków w Polsce, liczba członków z wyższym wykształceniem i średnia wieku np. w dwudziestym roku pontyfikatu.

Słowa kluczowe: rodzaje powołań, duchowość w rodzinie, okres lat 1978-2005

Key words: vocation kinds, family spirituality, period 1978-2005

1. Wprowadzenie

Istnieje wiele publikacji o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce (Żmuda, 2011). W oparciu o przemyślenia napisanej wspólnie z małżonką książki (Ławrynowicz i Ławrynowicz, 2017), przedstawiam porównanie danych o ewolucji wybranych zakonów o duchowości bazylikańskiej, augustyńskiej, benedyktyńskiej, franciszkańskiej, dominikańskiej, karmelitańskiej, ignacjańskiej i salezjańskiej, ograniczone do zakonów:

1a – bazylianie	– w nawiązaniu do św. Bazylego Wielkiego
1b – bazylianki	(329-379)
2a – paulini	– w nawiązaniu do św. Augustyna
2b – norbertanki	(354-420)
3a – benedyktyni	– w nawiązaniu do św. Benedykta z Nursji
3b – kamedułki	(ok. 580-547)
4a – franciszkanie konwentualni	– w nawiązaniu do św. Franciszka z Asyżu
4b – klaryski	(ok. 1181-1226)
5a – dominikanie	– w nawiązaniu do św. Dominika (ok. 1175-1229)
5b – dominikanki klauzurowe	i św. Tomasza z Akwinu (ok. 1225-1274)
6a – karmelici bosci	– w nawiązaniu do św. Szymona Stocka (ok. 1190
6b – karmelitanki bosc	-1265), św. Teresy od Jezusa (1515-1588)
	i św. Jana od Krzyża (1542-1591)
7a – jezuici	– w nawiązaniu do św. Ignacego Loyoli
7b – urszulanki Unii Rzymskiej	(1491-1556)
8a – salezjanie ¹	– w nawiązaniu do św. Franciszka Salezego
8b – córki Maryi Wspomożycielki (salezjanki)	(1567-1622) i św. Jana Bosco (1815-1888)

Z uwagi na atrakcyjność celu szczegółowego wspominamy trzy zgromadzenia zakonne (9a,c,d) i jeden zakon (9b):

9a – misjonarki miłości (św. Matki Teresy z Kalkuty)	
9b – bonifratrzy	9c – prezentki
9d – benedyktynki samarytanki (Krzyża Chrystusowego)	

Ze względów historycznych wspominamy dwa zgromadzenia (10a,b) i jeden zakon (10c):

10a – marianie	10b – kanoniczki Ducha Świętego	10c – trynitarze
----------------	---------------------------------	------------------

Ze względów narodowych wspominamy trzy zgromadzenia:

11a – siostry Matki Bożej Miłosierdzia (należała tu św. s. Faustyna Kowalska)	
11b – urszulanki szare	11c – nazaretanki

2. Zmiana liczby domów zakonnych w latach 1978-2005

Dla rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń zestawiamy stosunki liczby domów zakonnych w roku 2005 (*Annuario...* 2005) do analogicznej liczby w roku 1978:

misjonarki miłości	710/101 \approx 7,03	siostry MB Mił.	25/15 \approx 1,667
paulini	65/16 \approx 4,06	marianie	60/37 \approx 1,62
kamedułki	13/6 \approx 2,17	karmelici bosci	570/415 \approx 1,37

¹ Jest to zgromadzenie zakonne. To samo odnosi się do salezjanek.

bazylianie	91/45 \approx 2,02	kanoniczki Ducha Św.	21/16 \approx 1,312
norbertanki	6/3 = 2,00	salezjanie	1879/1435 \approx 1,309
benedyktynki samar.	15/9 \approx 1,667	urszulanki szare	99/79 \approx 1,25
bazylianki	83/68 \approx 1,22	córki MW (salezjanki)	1533/1431 \approx 1,07
trynitarze	103/85 \approx 1,21	dominikanie	619/584 \approx 1,06
urszulanki UR	249/207 \approx 1,203	nazaretanki	157/153 \approx 1,03
prezentki	18/15 = 1,200	dominikanki klauz.	221/216 \approx 1,02
karmelitanki bose	880/766 \approx 1,149	franciszkanie konw.	639/672 \approx 0,95
klaryski	569/496 \approx 1,147	benedyktyni	338/398 \approx 0,85
bonifratrzy	214/194 \approx 1,10	jezuici	1540/2306 \approx 0,67

3. Zmiana liczby członków (siostr) wraz z nowicjusz(k)ami i zmiana liczby członków-kapłanów

Podobnie, dla rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń zestawiamy stosunki liczby członków (siostr) wraz z nowicjusz(k)ami w roku 2005 do analogicznej liczby w roku 1978:

misjonarki miłości	4837/1076 \approx 4,50
paulini	505/226 \approx 2,23
bazylianie	622/334 \approx 1,86
marianie	510/343 \approx 1,487
kanoniczki Ducha Św.	224/151 \approx 1,483
kamedułki	181/125 \approx 1,45
bazylianki	677/524 \approx 1,29
norbertanki	99/83 \approx 1,19
karmelici bosci	4039/3425 \approx 1,18
siostry MB Mił.	410/357 \approx 1,15
franciszkanie konw.	4565/4000 \approx 1,141
prezentki	134/118 \approx 1,136
karmelitanki bose	11808/11075 \approx 1,07
trynitarze	565/574 \approx 0,98
salezjanie	16682/17535 \approx 0,95
córki MW (salezjanki)	15286/17709 \approx 0,86
urszulanki szare	852/1002 \approx 0,85
benedyktyni	7860/10147 \approx 0,775
nazaretanki	1538/1999 \approx 0,769
benedyktynki samar.	154/205 \approx 0,75
bonifratrzy	1371/1856 \approx 0,73
jezuici	20170/28038 \approx 0,72
dominikanie	6137/8733 \approx 0,70
klaryski	7695/11300 \approx 0,68
dominikanki klauz.	3396/5660 \approx 0,60
urszulanki UR	2435/4932 \approx 0,49

Z kolei dla rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń męskich zestawiamy stosunki liczby członków-kapłanów w roku 2005 do analogicznej liczby w roku 1978:

paulini	307/122 \approx 2,52
marianie	353/232 \approx 1,52
bazylianie	308/240 \approx 1,28
karmelici bosci	2590/2442 \approx 1,06
franciszkanie konw.	2873/2754 \approx 1,04
bonifratrzy	115/113 \approx 1,02
salezjanie	11137/11092 \approx 1,00
trynitarze	390/392 \approx 0,99
dominikanie	4514/5826 \approx 0,77
jezuici	14147/20205 \approx 0,70
benedyktyni	4319/6492 \approx 0,67

4. Liczba członków (siostr) obywateli/ek Polski i liczba członków (siostr) w Polsce, w tym liczba członków ze święceniami kapłańskimi, w roku 1998

Obecnie, w odniesieniu do rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń, podamy liczbę członków (siostr) obywateli (obywatelek) Polski i liczbę członków (siostr) w Polsce w dwudziestym roku pontyfikatu św. Jana Pawła II. Opieramy się tu na pracy Łozińskiego (1998). Zestawienie jest uporządkowane według liczby członków (siostr) w Polsce

salezjanie	1303	1153	kanoniczki Ducha Św.	203	191
franciszkanie konw.	1077	826	benedyktynki samar.	168	165
nazaretanki	882	780	prezentki	134	126
urszulanki szare	851	759	klaryski	125	121
jezuici	778	700	misjonarki miłości	52	85
córki MW (salezjanki)	464	428	bazylianie	83	79
karmelitanki bose	406	415	dominikanki klauz.	76	79
siostry MB Mił.	402	409	bonifratrzy	78	76
urszulanki UR	396	376	benedyktyni	62	61
karmelici bosci	347	331	norbertanki	51	51
paulini	386	301	kamedułki	21	19
dominikanie	341	279	bazylianki	19	19
marianie	309	212	trynitarze	2	2

Następnie dla rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń podajemy liczbę członków-kapłanów w dwudziestym roku pontyfikatu św. Jana Pawła II:

salezjanie	725
franciszkanie konw.	525

jezuici	438
dominikanie	249
paulini	158
marianie	127
karmelici bosci	116
benedyktyni	34
bazylianie	19
bonifratrzy	10
trynitarze	2

5. Liczba członków z wyższym wykształceniem i średnia wieku

Wreszcie, w odniesieniu do roku 1998, dla każdego zakonu (zgromadzenia) podajemy liczbę członków z wyższym wykształceniem i średnią wieku. Zestawienie jest uporządkowane według średniej wieku:

bazylianie	19	29	karmelitanki bosc	95	46
misjonarki miłości	6	35	jezuici	547	46
karmelici bosci	80	35	dominikanki klauz.	22	47
klaryski	?	39	córki MW (salezjanki)	58	47
nazaretanki	158	39	kamedułki	9	49
trynitarze	?	40	bazylianki	3	51
franciszkanie konw.	417	40	prezentki	26	51
marianie	94	41	norbertanki	?	?
dominikanie	200	41	siostry MB Mił.	32	52
salezjanie	361	41	benedyktyni	38	52
bonifratrzy	13	43	urszulanki UR	115	52
kanoniczki Ducha Św.	19	45	urszulanki szare	238	55
paulini	158	45	benedyktynki samar.	9	57

6. Podsumowanie

Z przedstawionych danych wynika, że w omawianym okresie lat 1978-2005 spośród rozpatrywanych zakonów i zgromadzeń zakonnych 1a-11c największy relatywnie przyrost liczby domów zakonnych $710/101 \approx 7,03$ i liczby członków (członkiń) $4837/1076 \approx 4,50$ odnotowały misjonarki miłości (św. Matki Teresy z Kalkuty). Największy relatywnie przyrost liczby członków ze święceniami kapłańskimi $307/122 \approx 2,52$ zanotowaliśmy u paulinów. W roku 1998 największą liczbą zakonników 1303 i zakonników ze święceniami kapłańskimi 1153 w Polsce dysponowali salezjanie. Najmłodszym zakonem w Polsce w sensie średniej wieku zakonników (29 lat) byli bazylianie.

Pragnę serdecznie podziękować mojej żonie Marysi za pomoc w przygotowaniu tego artykułu.

Bibliografia

- Annuario Pontificio per l'anno 1978* (1978). Citta del Vaticano: Tipografia Poliglotta Vaticana.
- Annuario Pontificio per l'anno 2005* (2005). Citta del Vaticano: Tipografia Poliglotta Vaticana.
- Ławrynowicz, M., Ławrynowicz, J. (2017). *O drodze do Boga przez naukę, pracę i życie rodzinne. II. Ścieżką pod górę*. Warszawa: Chrześcijańskie Forum Pracowników Nauki.
- Łoziński, B. (1998). *Leksykonie zakonów w Polsce – Informator o życiu konsekrowanym*. Warszawa: KAI.
- Żmuda, R. (2011). *Materiały do bibliografii publikacji o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce 1945-2000*. T. 1 i 2. Łódź: dokument elektroniczny FIDES.

Evolution of basic vocation kinds during the pontificate of saint John Paul II

Abstract

The pontificate of saint John Paul II was connected with considering the laic vocations, in particular the vocation for marriage, to be of great importance in the form of starting beatifications of couples. For the laic people it is rather difficult to create their own spirituality – it is easier to follow one of standard spiritualities like basilian, augustinian, benedictine, franciscan, dominican, carmelite, ignatian, or salesian. An additional difficulty is connected with unknown God's plans concerning spirituality of the coming children and unexpected spirituality of the marriage partner. This is why we decided to analyse the evolution of basic religious orders during the pontificate of saint John Paul II.

Nota o autorze

Julian Ławrynowicz uzyskał stopnie magistra fizyki i magistra matematyki oraz doktora nauk matematyczno-fizycznych na Uniwersytecie Łódzkim; jego praca doktorska dotyczyła odwzorowań quasi-konforemnych. Studia po doktoracie (*post-doc*) odbył w *Imperial College* w Londynie i na Uniwersytecie w Cambridge. W roku 1968 habilitował się, również na Uniwersytecie Łódzkim, na podstawie rozprawy o odwzorowaniach quasi-konforemnych z niezmienniczymi punktami brzegowymi. Był profesorem wizytującym w Helsinkach, Pizie (*Scuola Normale Superiore*), Rzymie (*La Sapienza*), Getyndze, Tuluzie, w mieście Meksyk (*CInvEstAv*), Tokio i Sapporo. Jego obecne zainteresowania badawcze dotyczą niezmienników konforemnych i biholomorficznych, zespolonej teorii potencjału,

fizyki fazy skondensowanej oraz analizy hiperzespolonej i fraktalnej z uwzględnieniem zastosowań do termodynamiki stopów metalicznych. W latach 1972-2004 był kierownikiem Samodzielnej Pracowni Analizy Zespolonej i Geometrii Różniczkowej w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk. Został tam profesorem tytularnym w roku 1976, a od 1983 r. również profesorem w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 1983-1997 był Sekretarzem Generalnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, a w roku 1995 został wybrany na członka zwyczajnego *Société Scientifique de Bruxelles*. Żona Maria jest profesorem tytularnym nauk biologicznych; państwo Ławrynowiczowie mają troje dzieci i czworo wnucząt.